

Bevarandeplan för Natura 2000-området Korup SE0420273

Korup. Foto: Marie Björkander

Grunduppgifter om

Län:	Skåne
Kommun:	Båstad
Läge:	4 km sydost om Båstad
Markägare:	Naturvårdsverket, Enskilda
Areal:	81,9 hektar
Skyddsform:	Korup med Ålemossen och Lya ljunghed (Naturreservat), 2013–02
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 2000–07 SCI fastställt av EU-kommissionen 2004–12 SAC fastställt av Regeringen 2011–03 Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länsstyrelsen Skåne 2018-12-20 respektive 2018-12-21
Reviderad:	2018–08

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

När det gäller arter finns det flera kategorier av arter som vi använder oss av inom Natura 2000. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som finns med i Artskyddsförordningens bilagor och som ska ha bevarandemål i bevarandeplanen och för vilka det krävs tillstånd för åtgärder som kan riskera att påverka arten. De *typiska arterna* är arter som är typiska för varje specifik naturtyp. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp.

Rödlistan publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för närvarande förtecknad i boken *Rödlistade arter* i Sverige 2015. *Fridlysta arter* innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* syftar till de hotade arter som har åtgärdsprogram för att rädda dem och deras livsmiljöer.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller

telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller

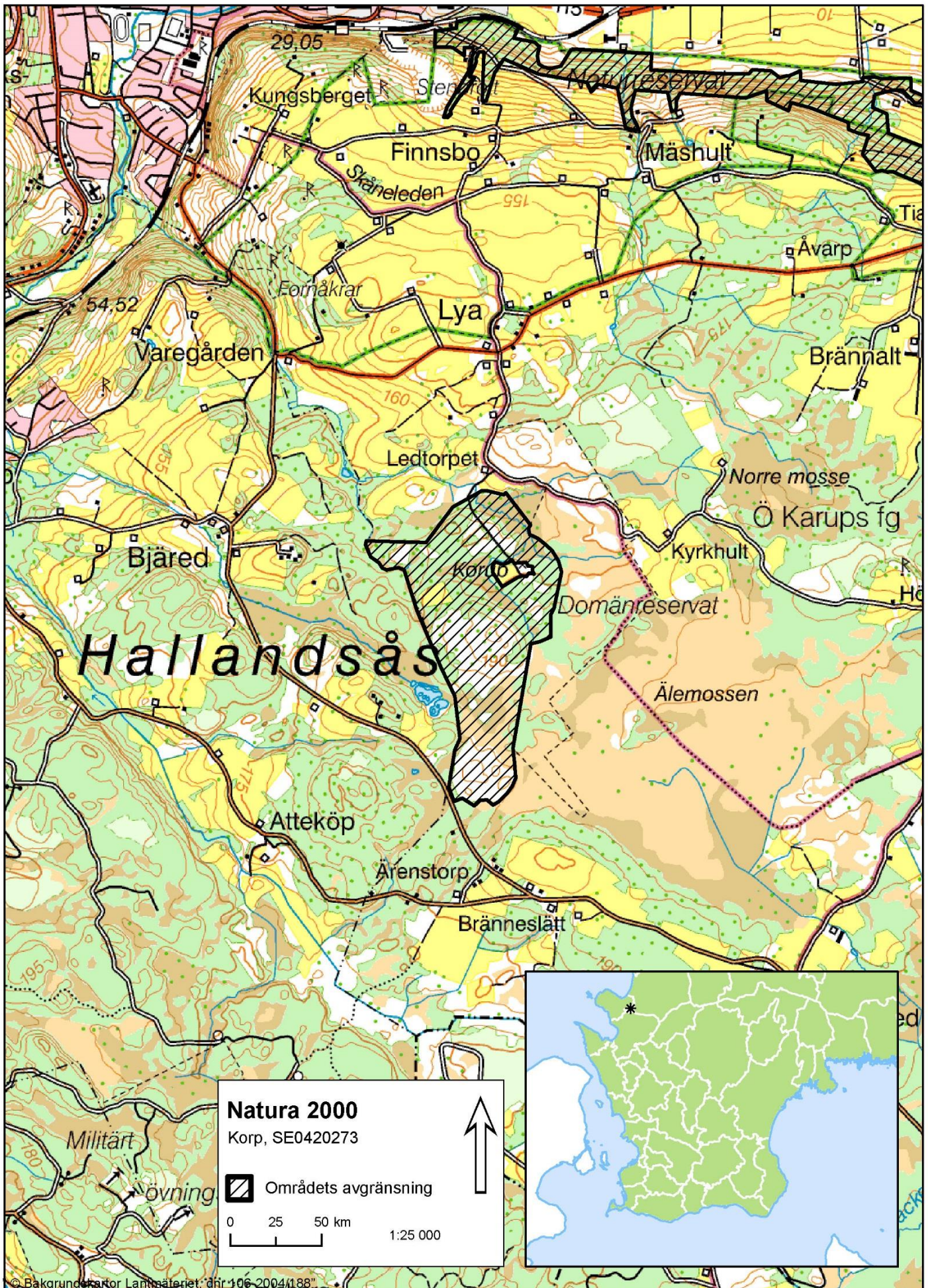
telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000	7
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	8
Bevarandemål.....	8
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	10
Naturtyper	10
Natura 2000 – arter.....	11
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	12
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	13
Skydd och reglering.....	14
Prioriterade bevarandeåtgärder	14
Restaureringsåtgärder	14
Löpande skötsel	14
Uppföljning	14
REFERENSER.....	15
BILAGOR	15
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	16
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	17
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	18
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	19

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Korup ligger i ett kuperat och omväxlande landskap på Hallandsåsens höjdpå ca 180 meter över havet. Berggrunden som framförallt innehåller olika slags ådergnejsar är täckt av en småkullig morän. Materialet i moränen domineras av det lokala urberget och består i första hand av näringsfattig gnejs.

På bylandskapets tid låg Korups inägor i den nordöstra delen av byn. Övriga delar ingick i ett vidsträckt utmarksområde som var gemensamt för flera byar och hemman. Genom omfattande skogsavverkningar i kombination med bete blev utmarken efterhand väldigt öppen och Ljungen gavs möjligheter att vandra in. Att landskapet varit mycket öppet kring Korup och Lya framgår av Gerhard Burmans karta över Skåne från 1680-talet.

Under åren 1802 – 1818 verkställdes storskifte på utmarken och torvmossarna till Finnsbo, Lya, Korup m.fl. byar och hemman. Av skifteshandlingarna kan man utläsa att utmarkerna på Hallandsåsens höjdpå vid den här tiden var väldigt öppna och bestod av ljung- och gräsmarker med inslag av kärr. Ljungmarkerna användes framförallt till bete, men när Ljungen efter några år blivit grov och spretig var den ganska oduglig som kreatursföda. Därför brändes Ljungen med jämna mellanrum, vilket gynnade gräs och vissa örter samtidigt som späda Ljungskott var smakliga för betesdjuren. Alldeles sydväst om Korups inägor låg ett par torp och det fanns också flera intagor på utmarken. Den ekonomiska kartan från 1919 visar att en sidvallsäng fortfarande var i bruk utmed bäcken i nordost. Idag innehåller det småskaliga odlingslandskapet vid Korup många spår och lämningar efter gångna tiders odlarmöda. På några ställen ses odlingsrösen och spår av åkrar som kan vara förhistoriska. Det finns även hålvägar, stengårdsgårdar, odlingsrösen och torpruiner från historisk tid.

Fäladsmarken på Korup röjdes och brändes till stora delar under 1970-talet. Under senare delen av 1990-talet genomfördes ytterligare röjningar och avverkningar vilket har lett till att Korup numera har en öppen karaktär. På fäladen växer spridda träd av framförallt björk, men även bok, tall, rönn och sälg förekommer. En del bokar visar tecken på tidigare topphuggning. Ett par mindre områden av fäladen är tätt bevuxna med enbuskar. Fäladsmarkens torra partier är klädda med ljunghedsvegetation. Ljungen har ofta inslag av lingon, blåbär, odon och kråkbär. Utmed stengårdsgårdar, på åkerholmar och i brynmiljöerna längs de gamla lyckorna växer många värdefulla träd och buskar, bland annat apel, hassel, rönn, sälg, hägg och vidkroniga bokar.

Skogsområdena i Korup är av skiftande slag. Utmed bäckstråk i våta sänkor dominerar alen. Överlag dominerar relativt ung och likåldrig al, men på några ställen finns svämlövskogar med äldre träd på socklar och riklig mängd död ved. På torrare höjdlägen finner man istället bokdungar. Ett par dungar innehåller många äldre, grova träd varav flera har topphuggits i äldre tid. Dessa flerstammiga och spretiga bokar ger upphov till mycket död ved.

Fågelfaunan på Korups marker har visat sig vara rik och innehålla flera skyddsvärda arter. Vid en häckfågelinventering i början av 1990-talet noterades bland annat stjärtmes, morkulla, mindre hackspett, duvhök, gröngöling, nötkråka, törnskata och enkelbeckasin.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Korups naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7142)	6,7		6,7
*Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (91E0, 9750)	10,6		10,6
Nordatlantiska fukthedar med klockljung (4010)		3,8	3,8
Torra hedar (alla typer, 4030)		18	18
Enbuskmarker på hedar och kalkgräsmarker (5130)		1,7	1,7
Trädklädd betesmark (9070)		0,71	0,71
Bokskog av fryle-typ (9110)		10,6	10,6
Total areal naturtyper	52,1		
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			
Total områdesareal	82		
Natura 2000-arter	Bevarandestatus		
Käppkrokmossa (1393)	Icke fullgod		

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är svämlövskogen (9750) med sina gamla alar på kraftiga socklar och rikliga mängder död ved. Förekomsten av kraftiga socklar indikerar att svämlövskogen har lång kontinuitet och naturtypen visar en stor artrikedom. De gamla topphuggna och vidkroniga bokarna som finns i dungar av näringsfattig bokskog (9110) är också prioriterade liksom natura 2000-arten käppkrokmossa.

Motivering:

Korup är ett varierat natur- och kulturlandskap med betesmarker, gamla bokdungar, svämlövskog och kärr. Kulturlandskapet är ålderdomligt och bär många spår från äldre tider. Fäladsmarken är i stora drag opåverkad av gödsling och hyser både värdefulla vegetationstyper och typiska växter. Svämlövskogen har lång kontinuitet och är artrik. De gamla, topphuggna bokarna utgör värdefulla inslag i kulturlandskapet och den stora mängden död ved är gynnsam för många olika organismer.

Bevarandemål

Arealen av öppna mossar och kärr (7142) ska vara minst 6,7 hektar. Arealen av svämlövskog (91EO, 9750) ska vara minst 10,6 hektar. Arealen av fukthed (4010) ska vara minst 3,8 hektar. Arealen av ris- och gräshed (4030) ska vara minst 18 hektar. Arealen av enbuskmarker (5130) ska vara minst 1,7 hektar. Arealen av trädklädda betesmarker (9070) ska vara minst 0,71 hektar. Arealen av näringsfattig bokskog (9110) ska vara minst 10,6 hektar.

I områdets våtare naturtyper ska grundvattenytan variera naturligt och vara hög under större delen av året. Störningar som orsakar positiva effekter kan förekomma som t ex periodvis översvämning och tramp. Inga dränerande diken eller andra avvattnande anläggningar som påverkar naturtypens hydrologi ska förekomma. Naturtypen svämlövskog (91EO, 9750) är särskilt känslig för förändringar i grundvattnets temperatur, kemi och nivå.

Regelbundet bete ska påverka området betesmarkerna i de olika naturtyperna. Öppna kärr och fukthedar ska hävdas med betning av nötdjur och/eller hästar. Vid slutet av betessäsongen ska fukthedar vara väl avbetade. Kulturbetesmarkerna ska hävdas genom betning med nötdjur och/eller hästar så att gräsvegetationen blir väl avbetad (vid betessäsongens slut ska den genomsnittliga höjden på gräsvegetationen inte överstiga 5 cm). Uppslag av oönskat sly som inte hålls nere av betesdjuren skall röjas årligen. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive

tillskottsutfodring av betesdjur, ska förekomma. Betesdjuren ska inte ges medel mot parasiter eftersom detta kan påverka dynglevande organismer negativt. Fysiska strukturer i form av stenmurar, andra kulturlämningar och bryn ska förekomma.

Det ska finnas gamla träd och förnygring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: bok, ek och björk. Värdefulla träd, t.ex. topphuggna träd, grova träd, hålträd ska finnas. Topphuggna träd i skogsdungar ska frihuggas. Lämpliga unga bokar ska topphuggas för att ta fram arvtagare till gamla topphuggna träd. Fält-, botten- och markskikt ska präglas av hävd.

Artsammansättningen i fält- och bottenskiktet ska vara naturlig och karakteristisk. Det ska finnas rikliga mängder död ved av bl.a. bok och al. Torrträd, hålträd, liggande död ved etc. av olika trädslag och i olika nedbrytningsstadier ska förekomma. Gran ska avverkas. Ingen igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. Gran och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de gamla och biologiskt värdefulla träden i området. I lövsumpskogen ska träd med socklar förekomma i riklig mängd. Småskaliga naturliga processer, som t. ex. trädens förnygring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi och grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag genom en variation mellan täta resp. öppna och glest beskogade delar, samt bryn. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska förnygra sig. Främmande/invasiva arter ska inte förekomma.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr intermediära kärr och gungflyn (7140)

I södra delen av natura 2000-området Korup finner man partier med öppna mossar och fattigkärr. I det öppna mosseplanet finns holmar med fukthet och ljunghed. Kärrren innehåller på flera ställen olika viden. I naturtypen i området förekommer bland annat olika starrarter (t.ex. flaskstarr), myrlilja och rundsileshår. När området besöktes i samband med ängs- och betesmarksinventeringen bedömdes hävden vara god och inslaget av träd och buskar var ringa. Naturtypen har i området fullgod bevarandestatus.

Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750)

I norra delen av Korup finns stråk med svämlövskog som på några ställen hyser äldre träd på socklar samt inslag av stora mängder död ved. Förekomsten av kraftiga socklar antyder att området har lång kontinuitet med al och således besitter ett extra högt naturvärde. Svämlövskogen har en artrik och lummig flora med flera ormbunksarter och inslag av bl.a. gullpudra, kärrfibbla, rankstarr, dvärghäxört, småvänderot, missne och bäckbräsma. Träden i naturtypen har en ålder på 55–80 år. Svämlövskogen är tvåskiktad och svagt till måttligt betad. De två nordligare svämlövskogspartierna har måttliga inslag av död ved och endast enstaka grova träd. Svämlövskogen i Korups centrala delar har ett rikligt inslag av död ved och grova träd förekommer tämligen allmänt med 2–10 stycken per hektar. Naturtypen har i området fullgod bevarandestatus.

Nordatlantiska fukthedar med klockljung (4010)

Intill den öppna mossen och kärrren i natura 2000-områdets södra halva finner man spridda partier med fukthet. Fukthedsområdet innehåller en del lågvuxna videbuskar samt ett par mindre dungar med björk och olika viden. På fuktheden växer arter som klockljung, myrlilja och blodrot. När området besöktes i samband med ängs- och betesmarksinventeringen bedömdes hävden vara god och området var till största delen öppet. Naturtypen har i området icke fullgod bevarandestatus på grund av viss igenväxning och avsaknad av ett antal typiska och karakteristiska arter. Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar påverkar florans negativt.

Torra hedar (alla typer, 4030)

Längst i söder och i områdets centrala delar finns partier med naturtypen ris- och gräshed. Dessa delar utgörs av fäladsmark som domineras av ljungetevegetation. Ljungen har ofta inslag av lingon, blåbär, odon och kråkbär. Vanliga kärlväxter är kruståtel, rödven, knägräs, pillerstarr, stenmåra, käringtand, hagfibbla, ängsvädd, slättergubbe och gråfibbla medan arter som svinrot, nattviol och jungfrulin är mera sällsynta. I den södra ljungheden finns partier som är kraftigt

igenvuxna med en. Det finns även inslag av enstaka träd av framförallt björk men även lite bok, tall och rönn förekommer. Naturtypen har i området icke fullgod status på grund av ett för tätt busk- och trädskikt.

Enbuskmarker på heddar och kalkgräsmarker (5130)

På en del av den torra hedmarken växer större bestånd av enbuskar. Naturtypen är fördelad på ett mindre parti i södra delen av området och på ett större parti i norra delen av området. Den norra delen är belägen i närheten av Korups gård. På häradsekonomiska kartan över Grevie från 1919–1925 är detta område angivet som öppen mark vilket indikerar att området har vuxit igen med enbuskar i sen tid. Enbuskmarkerna i Korup är betydelsefulla för bland annat törnskatan som är beroende av miljöer med omväxlande buskpartier och kortbetade gräsytor. Under de senaste åren har omfattande röjningar genomförts på Korups enbuskmarker. Naturtypen har i området icke fullgod bevarandestatus eftersom den ännu inte har uppnått den kontinuitet som krävs för att utveckla större naturvärden.

Trädklädd betesmark (9070)

I närheten av Korups gård i norra delen av natura 2000-området finns ett mindre parti (0,7 hektar) med trädklädd betesmark. Den trädklädda betesmarken ligger i anslutning till ickenatura-naturtyper som triviallövskog och öppen kultiverad mark. Området är tvåskiktat och hårt betat. Träden har en ålder på 55–80 år och ett rikligt inslag av död ved. Enstaka grova och gamla träd finns. Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus på grund av igenväxning och brist på gamla träd och död ved.

Bokskog av fryle-typ (9110)

Naturtypen näringsfattig bokskog (9110) finns i den norra och östra delen av natura 2000-området. Bokskogspartierna förekommer främst på höjdlägen i området och har en hedartad och mycket sparsam undervegetation. Ett par bokdungar innehåller många äldre, grova träd varav flera har topphuggits i äldre tid. Dessa flerstammiga och spretiga bokar ger upphov till mycket död ved. Det senaste decenniet har flera av dessa träd brutits sönder varför det är mycket angeläget att få fram arvtagare. Delar av naturtypen består främst av yngre träd med en ålder på 55–80 år men det finns även partier som är flerskiktade med träd som är 80–130 år gamla. I områdets centrala delar är förekomsten av gamla och grova träd tämligen allmän. Naturtypen är huvudsakligen svagt till måttligt betad men det finns även hårt betade delar som är kraftigt påverkade av tidigare hävd. Naturtypen bär spår av mänsklig påverkan men saknar diken. Naturtypen har i området icke fullgod bevarandestatus på grund av behovet av gallring, likåldriga partier och bristen på arvtagare till de gamla topphuggna bokarna.

Natura 2000 – arter

Käppkrokmossa (1393)

Arten förekommer sparsamt i större delen av landet, men är vanligare i delar av södra Sverige, Jämtland och Norrbottens län, och är mycket sällsynt i fjällen. Käppkrokmossa växer i mineralrika, men inte nödvändigtvis kalkrika, och något näringsrika kärr, gärna i anslutning

till källor. De växer i gröna, grågröna eller brunaktiga lösa mattor, ofta med mindre eller sällan större inslag av klart röda färger. I miljöer med käppkrokmossa växer ofta också arterna guldskedmossa, gyllenmossa, lerkrokmossa och nordlig krokmossa. Käppkrokmossa förekommer inom området. Rapporter finns från rikkärret i Natura 2000-området Ledtorpet (SE0420292) strax norr om Korup. Eftersom arten har icke fullgod status i det intilliggande Ledtorpet och rapporterna från Korup är bristfälliga samt arten har en minskande trend så har käppkrokmossan i området icke fullgod bevarandestatus.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutfodring m.m.) som skadar mark och vegetation.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.
- Igenväxning av sly och ett alltför tätt träd- och buskskikt.
- Nedfall av luftföroreningar och luftburet kväve.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Brist på förnygring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i skogen.

- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- För svag eller utebliven hävd som leder till att naturtyperna växer igen.
- För intensiv hävd som skadar vegetationen.
- För hårt bete i betesmarkerna som förhindrar att föryngring av ersättningsträd sker.
- Spridning av invasiva arter.

Skydd och bevarandeåtgärder

Bevarandeåtgärderna består av nuvarande och eventuella planerade skydd, restaureringsåtgärder, som vanligtvis är större engångsåtgärder, och löpande skötsel, som inte är engångsåtgärder och som behöver göras löpande.

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27–29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådas med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Hela natura 2000-området Korup ingår i naturreservatet Korup med Älemossen och Lya ljunghed som bildades 2013-02-27. Enligt reservatsföreskrifterna är det i Korup bl.a. förbjudet att omföra betesmark till åker, plantera eller avverka träd, gödsla eller använda kemiska bekämpningsmedel samt att skada stengärdesgårdar. Att dika eller uppföra nya byggnader/anläggningar är heller ej tillåtet. Korup ingår även i ett område som är av riksintresse för både naturvård och friluftsliv. Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Betesmarkerna som finns i naturtyperna fukthedar (4010), torra hedar (4030), enbuskmarker (5130) och öppna mossar och kärr (7142) ska röjas på igenväxta områden. Värdefulla träd och buskar lämnas kvar. Betesmarkerna ska hävdas genom betning med nötdjur och/eller hästar på ett sådant sätt att vegetationen blir väl avbetad vid betessäsongens slut. Topphuggna bokar ska gynnas genom friställning och arvtagare ska tas fram genom att lämpliga småbogar topphuggs. Svåmlövslogen (9750, 91E0) lämnas för fri utveckling och i bokskogen (9110) ska insatser för att skapa mer död ved genomföras fortlöpande. Allt lövvirke som huggs eller faller ska lämnas kvar i skogarna.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan

Löpande skötsel

- Se skötselplan

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktablad (1992–2001) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län 1996. *Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer*.
- Länsstyrelsen Skåne 2013, Carlsson, P. och Malmgren, A. *Skötselplan för naturreservatet Korup med Älemossen och Lya Ljunghed*.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Naturvårdsverket 2011. *Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2: Käppkrokmossa*. Naturvårdsverket, Uppsala.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- Rikets allmänna kartverk 1919–1925. Häradsekonomiska kartan Grevie J112-2-76.
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Sveriges geologiska undersökning, 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

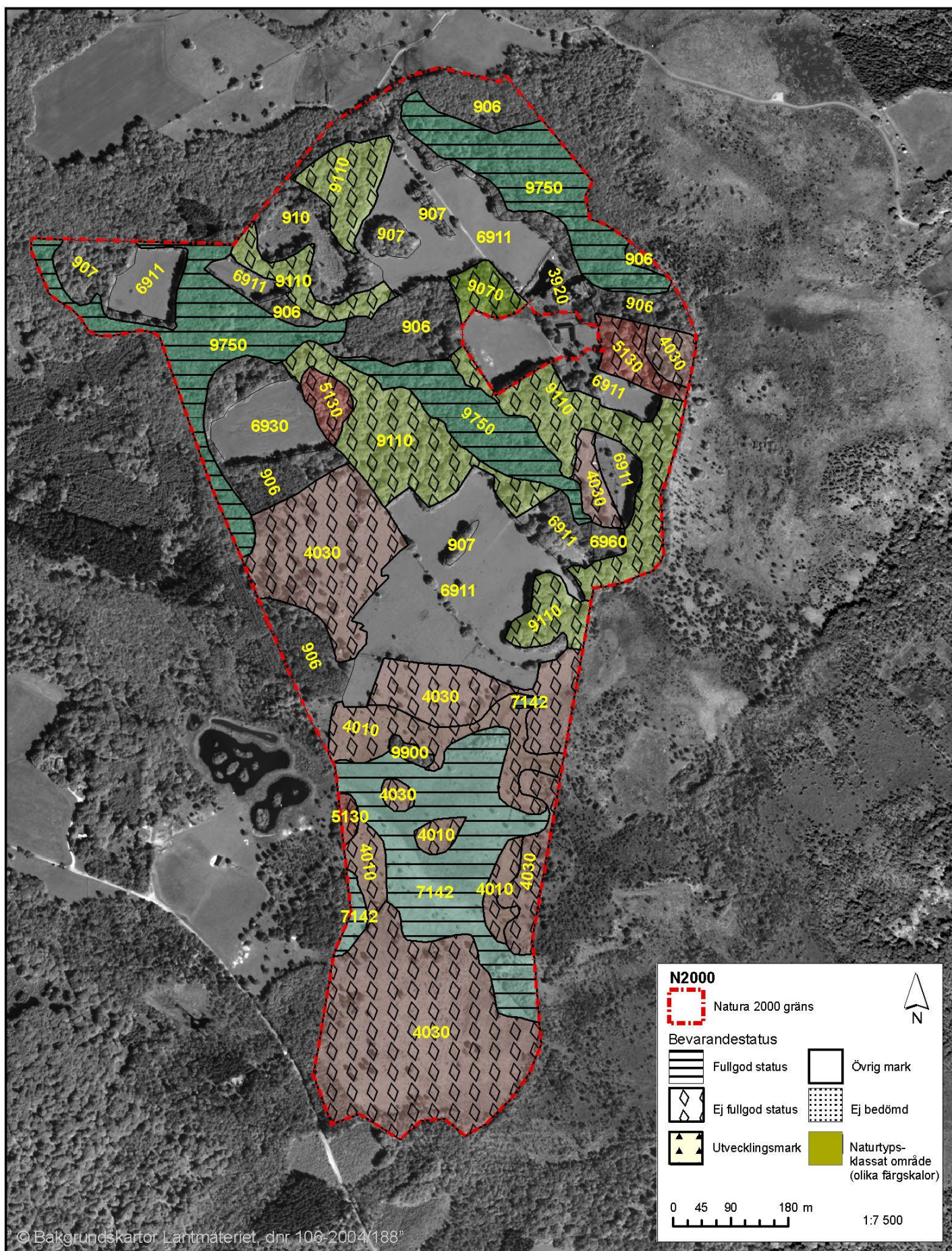
Planförfattare: Jörgen Andersson

Senast reviderad 2018-08-08 av Alexander Regnér

Bilaga 1. Natura 2000-området Korup, SE0420273 med naturtyper.

Förteckning över naturtypskoder återfinns i bilaga 2.

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

- 4010 – Nordatlantiska fukthedar med klockljung
- 4030 – Torra hedar (alla typer)
- 5130 – Enbuskmarker på hedar och kalkgräsmarker
- 7142 – Öppet svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn
- 9070 – Trädklädd betesmark
- 9110 – Bokskog av fryle-typ
- 9750 – Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0)

Icke-naturtyper

- 906 – Triviallövskog (>70% triviallöv)
- 907 – Ädellövskog (>70% löv och >50% ädellöv)
- 910 – Hygge (avverkat för högst 10–15 år sedan, högst 3–5 meter höga träd)
- 3920 – Småvatten i odlingslandskapet
- 6911 – Öppen kultiverad betesmark
- 6930 – Åker
- 6960 – Övrig öppen ickenatura-naturtyp
- 9900 – Ickenatura-skog

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	<5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	<2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Kärlväxter	Ängsnattviol	<i>Platanthera bifolia ssp. Bifolia</i>	NT, F
	Borsttåg	<i>Juncus squarrosus</i>	NT
	Loppstarr	<i>Carex pulicaris</i>	VU
	Borstsäv	<i>Isolepis setacea</i>	EN
	Blågrönt mannagräs	<i>Glyceria declinata</i>	VU
	Åkerrättika	<i>Raphanus raphanistrum</i>	VU
	Slättergubbe	<i>Arnica montana</i>	VU
Mossor	Käppkrokmossa	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	NT, B2
Insekter	Violettkantad guldvinge	<i>Lycaena hippothoe</i>	NT
	Sotnätfjäril	<i>Melitaea diamina</i>	NT
Fåglar	Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	NT, B1
	Duvhök	<i>Accipiter gentilis</i>	NT
	Storspov	<i>Numenius arquata</i>	NT
	Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	NT
	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT, B1
	Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>	NT
	Ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	NT
	Brandkronad kungsfågel	<i>Regulus ignicapilla</i>	VU
	Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	NT
	Svarthakad buskskvätta	<i>Saxicola rubicola</i>	EN
	Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	NT
	Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU
	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	VU
	Sävspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	VU
	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	LC, B1
	Röd glada	<i>Milvus milvus</i>	LC, B1
	Nattskärva	<i>Caprimulgus europaeus</i>	LC, B1
	Hökuggla	<i>Surnia ulula</i>	LC, B1
	Trana	<i>Grus grus</i>	LC, B1

Bevarandeplanen för Korup

Syftet med Natura 2000-området Korup i Båstad kommun är att bevara de öppna betesmarkerna och de värdefulla gamla ädellövträden som bär spår av topphuggning samt att låta den artrika svämlövskogen utvecklas fritt. I områdets skogsmiljöer finns många grova, gamla träd och en hög andel död ved som är betydelsefull för bland annat insekter och fåglar.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane